

خوب و بد شبکه‌های اجتماعی برای غرب!

شبکه‌های اجتماعی در جایی که طبق سیاست‌های دولت آمریکا پیش می‌رود و دشمنان آمریکا را محدود می‌کند که مثلا به حذف تصاویر قاسم سلیمانی و اکانت‌های متضمن نام او می‌انجامد، خوب است اما وقتی به خود امریکایی‌ها دروغ می‌گویند، خیلی بد می‌شود!با این مقدمه کوتاه، خبرهای امروز را بخوانید.

حذف صدها هزار پست و اکانت

مبلغ طرح شهید سلیمانی

مسلم معین، مسئول سازمان فضای مجازی مسیح هفته گذشته در گفت‌وگویی اظهار کرد: با آغاز مجدد طرح شهید سلیمانی و بیماریابی فعال برای قطع زنجیره کرونا توسط مسیح، فعالان فضای مجازی نیز با کلیدواژه‌های مختلف موج انتشار تصاویر و ویدئوهای حضور بسیجیان جامعه پزشکی و درمانی کشور و همچنین فعالیت پایگاه‌های مسیح را در پلت‌فرم‌های مختلف شبکه‌های اجتماعی تبدیل به پر تکرار ترین و داغ ترین سوزهای این شبکه‌ها کردند. مسلم معین گفت: پرآکندگی انتشار محتواها در سراسر

کشور و محله به محله به شکلی بود که روزهای نمتادی مسائل اصلی پیرامون کرونا در شبکه‌های اجتماعی حول طرح شهید سلیمانی و کمک‌های مؤمنانه و البته واکسیناسیون فراگیر مردم شکل می گرفت. وی افزود:بعد از این موج آفرینی، تشریک مساعی پلت‌فرم‌های توئیتر و اینستاگرام در قلع و قمع اکانت‌ها و پست‌های پیرامون این موضوع با آغاز شد و بار دیگر کاپیتولاسیون مجازی گوشه‌ای از سانسور و فیلترینگ خود را به نمایش گذاشت و توئیتر و اینستاگرام پس از اجرای طرح شهید سلیمانی در

مقابله با کرونا، بسیاری از پست‌ها و اکانت‌های مبلغ این طرح را حذف کردند.

به نظر می‌رسد توئیتر و اینستاگرام که کلیدواژه‌های مرتبط با سردار قاسم سلیمانی را دنبال و حذف می‌کنند، در مورد طرح مبارزه با کرونا هم چنین کرده‌اند اما سوآلی که

پیش می‌آید این است که آیا توانایی تشخیص موج مبارزه با کرونا در فضای مجازی را ندارند؟

فیس بوک

نماینده مجلس امریکا: فیس بوک دروغ می گوید!

طبق گزارشی جدید فیس‌بوک از اسیب اینستاگرام به کاربران دختر نوجوان آگاه بوده اما سوداوری را بر سلامت کاربران ترجیح داده است. یک کمیته سنای امریکا درباره این امر تحقیق می‌کند. روشن نیست این تحقیقات چه تغییری در وضعیت کنونی ایجاد می‌کند و نتیجه عملی در بردار د یا صرفاً نمایش دغدغه‌مندی است و با جریمه مالی به پایان می‌رسد.

پس از آنکه گزارشی در نشریه وال استریت ژورنال نشان داد فیس‌بوک از آسیب احتمالی اینستاگرام به دختران نوجوان آگاه است، کمیته بازرگانی سنای امریکا تصمیم گرفته است تحقیقاتی در خصوص وضعیت حمایت از کاربر در فیس‌بوک انجام دهد. نمایندگان مجلس امریکا فیس‌بوک را متهم کرده‌اند که از آسیب خود به نوجوانان مطلع بوده است، اما می‌توان باور کرد که این نمایندگان دغدغه‌مندا خود از این آسیب مطلع نبوده‌اند؟

ریچارد بلومنتال و مارشا بلک برن (سناتورهای امریکایی) طی بیانیه‌ای از آغاز تحقیقات در فیس‌بوک خبر دادند. آنها فاش کردند که با یک افشاگر فیس‌بوک در ارتباط بوده‌اند و به دنبال اسناد و شاهدان جدیدی علیه این شرکت فناوری هستند. نمایندگان سنادر این باره می‌گویند: «برواضح است که فیس‌بوک نمی‌تواند مسئولیت خود را در این زمینه قبول کند. جزئیات این گزارش نشان می‌دهد مدیران فیس‌بوک فقط روی رشد کسب و کار به هر بهایی تمرکز کرده‌اند که طبق آن سود بر سلامت و زندگی کودکان و نوجوانان رجحیت دارد.»

نمایندگان جمهوریخواه نیز خواستار آن هستند که بخشی از بودجه برای تأثیر فناوری‌ها بر نوجوانان صرف شود. کن باک، نماینده جمهوریخواه و عضو کمیته آنتی تراست (زیرمجموعه کمیته قضایی سنادر) در توئییتی نوشت: «شرکت‌های فناوری به شرکت‌های بزرگ دلخائبات شبیه شده‌اند. فیس‌بوک درباره آسیب‌رسانی محصولاتش به نوجوانان دروغ می‌گوید.» گروهی از نمایندگان دموکرات نیز نامه‌ای به فیس‌بوک نوشتند و با توجه به این گزارش از این شرکت خواستند طرح‌های خود را برای عرضه اینستاگرام مخصوص کودکان اجرا کنند.

فیس بوک

اتحادیه اروپا

واتس آپ را ۲۶۷۱میلیون دلار جریمه کرد

آسوشیتدپرس نوشته که ناظر حریم خصوصی ایرلند پس از انجام تحقیقات درباره واتس آپ و کشف نقض قوانین حفظ حریم خصوصی اتحادیه اروپا جریمه‌ای ۲۲۵میلیون یورویی (۲۶۷میلیون دلار) برای شبکه اجتماعی مذکور تعیین کرده است. به طبق دقیق‌تر این جریمه پس از آن تعیین شد که تحقیقات رگولاتور حریم خصوصی نشان داد واتس آپ قوانین حفظ حریم خصوصی اتحادیه اروپا را در خصوص شفافیت اشتراک‌گذاری داده‌های کاربران با دیگر شرکتهای فیس‌بوک نقض کرده است. کمیسیون حفاظت از اطلاعات روز گذشته اعلام کرد به واتس آپ دستور داده است اقداماتی جهت بر طرف کردن این نقض و تغییر شیوه ارتباط با مشتریان انجام دهد تا عملکردش مطابق قوانین اتحادیه اروپا باشد.

سواد رسانه‌ای

تکنیک‌های نامحسوس «بی‌بی‌سی» در جهت‌دهی به ذهن مخاطب

یک واژه، یک تحلیل

باید رسیدگی شود و اگر هم مستحق چنین مجازاتی بوده که جای بحثی نیست اما بی‌بی‌سی برای خبر مربوط به او، قومیت او – یعنی کرد بودن– را به عنوان یک صفت به کار می‌برد. بی‌بی‌سی می‌داند که سال‌ها گروهک‌های جدایی‌طلب کردستان مدعی ظلم جمهوری اسلامی بر قوم کرد هستند و خود این رسانه هم از جمله ابزارهای القای چنین تحلیلی بوده است، لذا حالا در راستای همان تحلیل و تعمیق آن در ذهن مخاطب، به قومیت این اعدامی اشاره می‌کند. دروغ هم نگفته است، به هر حال او کرد است دیگر، اما اگر او یک سربازی یا اصفهانی بود، گفته می‌شد زندانی فارس؟ طبیعانه، چون فارس بودن زندانی تحلیل خاصی به مخاطب القانمی‌کند.

از این سدل تحلیل‌های یک کلمه‌ای به شکل دیگری هم بی‌بی‌سی استفاده می‌کند، مثلا معلم زندانی، کارگر

این مدل اطلاع‌رسانی به رغم آنکه در متن خود جهت‌گیری خاص دارد، اما چون زیر کانه و حرفه‌ای اعمال می‌شود، مخاطب را به این باور می‌رساند که رسانه مدنظرش بی‌طرف نیست و خبر را آن رسانه بی‌طرف نیست و خبر را هم خام منتشر نکرده است بلکه طرفداری‌اش را چنان حرفه‌ای اعمال کرده که به چشم مخاطب نمی‌آید. در واقع چنین رسانه‌ای، با یک واژه و یک عبارت تحلیل خودش را ارائه و حتی به ذهن مخاطب القا کرده است.

مدلی ناشیانه یا به اصطلاح محاوره‌ای «گل درشت» از این ارائه تحلیل‌های یک کلمه‌ای در رسانه‌های داخلی و خصوصا صدواسیما زیاد دیده شد، ما به کارگیری صفت‌هایی که در علم روزنامه‌نگاری پذیرفته نمی‌شود و مخاطب هم پس از مدتی، نسبت به آن توصیفات بی‌اعتنا می‌شود، همچون جنایت وحشیانه، رئیس‌جمهور لمبن و…

مدل حرفه‌ای این اقدام را در متن خبرهای بی‌بی‌سی فارسی، متعدد می‌توان دید. بی‌بی‌سی برای جلب اعتماد مخاطب، تلاش می‌کند بی‌طرف به نظر برسد، البته موارد بسیاری بوده که مکر انگلیسی این رسانه را نقش بر آب کرده، اما اغلب مخاطبانی که سواد رسانه‌ای و روزنامه‌نگاری ندارند، متوجه زیرکی بی‌بی‌سی در تنظیم متن خبر و گنجاندن کلمات تحلیلی و جهت‌دار در متن آن نمی‌شوند. نمونه‌هایی از این دست را اجلا

مرور می‌کنیم تا مفهوم و مصداق آنچه بیان می‌کنیم، روشن‌تر شود.

بی‌بی‌سی فارسی هفته گذشته در خبری نوشت: «در پی درگذشت پدر رامین حسین پناهی زندانی کرد که شهریور ۹۷ اعدام شده بود…» زندانی و اعدامی چه فرقی می‌کند، اهل کجای ایران باشند؟ اگر بر او ظلمی رفته که

طرح صیانت‌را

به‌فیلترینگ تقلیل ندهیم

بحث و جنجال میان ما، در آمریکا نیز جریان دارد. فناوری به جایی رسیده است که حتی دولت امریکانیز به دنبال محدود ساختن پلت‌فرم‌هاست. حال اگر بخواهیم طرح فعلی حمایت از کاربران فضای مجازی را در ایران اجرا کنیم، آیا تحقیقات ملی در این مورد انجام گرفته‌است و دیدگاه‌های مردم بررسی شده‌اند؟ جای چنین اقدامی در طرح یاد شده، خالی است.

به گزارش مهر، چهارمین جلسه از سمینار علمی حکمرانی فضای مجازی با موضوع «بعاد فرهنگی– اجتماعی طرح حمایت از حقوق کاربران» عصر شنبه ۲۰ شهریور با همکاری پژوهشگاه فضای مجازی و دانشگاه‌های آزاد و امام‌صادق(ع) برگزار شد. دیدگاه‌های دکتر فرهاد مهدی‌پسور، رئیس پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی و دکتر ایمان عرفان‌منش، عضو هیئت علمی دانشکده معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات دانشگاه امام صادق(ع) را در این زمینه می‌خوانیم.

■ **اگر صدای واحدی داشته باشیم پلت‌فرم‌های خارجی با ما مذاکره می‌کنند**

فرهاد مهدی پور، رئیس پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، به عنوان مدافع طرح حمایت از حقوق کاربران در فضای مجازی، موضوع حکمرانی فضای مجازی را مسئله‌ای جهانی دانست که صرفاً به ایران محدود نیست و تصریح کرد: این بحث به چالشی برای اکثر کشورهای جهان بدل شده‌است. مهدی‌پور کرد و مسئله زمان‌بند شدن فرآیند حکمرانی مجازی در اتحادیه اروپا از سال ۱۹۹۵ تا ۲۰۱۸ را به عنوان مثال برای وجود امکان رفع ندرتیجی چالش‌های موجود، مطرح کرد. وی گفت: طرح حمایت از کاربران در فضای مجازی را نباید به کنترل و فیلترینگ اینترنت تقلیل داد چراکه تنها یک بند از طرح به این موضوع می‌پردازد. مهدی‌پور به امکان حل چالش وضعیت حقوقی شورای عالی فضای مجازی از طریق طرح حمایت از حقوق کاربران فضای مجازی و خدمات پایه کاربردی اشاره کرد و درباره مذاکرات پیشین ایران با پلت‌فرم‌های خارجی گفت: اگر صدای واحد از نهادهای داخلی برخیزد، پلت‌فرم‌های خارجی با ما مذاکره می‌کنند. ایرانیان به نسبت جمعیت خود، بزرگ‌ترین جمعیت زبانی حاضر در فضای مجازی هستند. کشورهایی چون ترکیه، امارات و بسیاری از دیگر کشورها، پلت‌فرم‌های خارجی را توسط قوانین مجلس، محدود ساخته‌اند. علاوه بر این، ما پلت‌فرم‌های موفق چون فیلیمو و آپارات را نیز در اختیار داریم.

■ **هیچ راهی برای حفاظت از کاربران در پلت‌فرم‌های خارجی نداریم**

رئیس پژوهشکده فرهنگ و مطالعات اجتماعی پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی افزود: ما اساساً هیچ راهی برای حفاظت از حریم خصوصی در پلت‌فرم‌های خارجی نداریم. در خواست پیگرد‌های حقوقی بسیاری در این زمینه وجود دارد اما چگونگی می‌توانیم از ا بهارات حمایت کنیم، در حالی که هوای کلی آن را از بستر خود حذف می‌کنند؟

مهدی‌پور با اشاره به برخی نکات در راستای بهبود و اصلاح طرح حمایت از حقوق کاربران فضای مجازی گفت: گرچه این طرح باید به صورت مشروط پذیرفته شود، اما نیاز به خاصه‌سازی و سپردن اختیارات مازاد خود به شورای عالی فضای مجازی دارد. مجلس نباید به همه حوزه‌های حکمرانی فضای مجازی ورود کند.

■ **حکمرانی همه‌جانبه در فضای مجازی محکوم به شکست است**

در این نشست ایمان عرفان‌منش، عضو هیئت علمی دانشکده معارف اسلامی و فرهنگ و ارتباطات دانشگاه امام‌صادق(ع) با اشاره به اینکه فناوری با ورود به بسترهای فرهنگی جامعه، تغییرات عمیقی در پی دارد، انتقاد خود را بر مسئله اقناع افکار عمومی معطوف ساخت و گفت: طرح برای مردم عادی است نه فقط برای اقشار خاص، بنابراین به منظور مواجهه خرمدندان‌ه مردم با فضایی مجازی، باید فرهنگ‌سازی صورت گیرد. قوانین معمولاً باعث فرهنگ‌سازی نمی‌شوند. این اندیشه که در فضای مجازی نیز مانند دیگر حوزه‌ها به دنبال حکمرانی همه‌جانبه باشیم، محکوم به شکست است. وی افزود: باید میان منافع دولت و مردم، توازن ایجاد شود. در حکمرانی باید سهیم همه، از جمله مردم و اصناف در نظر گرفته شود.

عرفان‌منش موضوع حکمرانی داده را نیز مورد اشاره قرار داد و گفت: ما با بحث حکمرانی داده مواجه هستیم. داده‌هایی که در فضای مجازی تولید می‌شود، از مؤلفه‌های قدرت نرم است. در فضای اجتماعی که به سمت اینترنت رفتارها می‌رود، شبکه‌های اجتماعی، شبیهی یک دردخان بزرگ هستند که طریقی آن را با بررسی دقیق رفتار مردم، می‌توان به خیلی از مسائل اجتماعی پی برد. وی در مورد تحولات ایجاد شده ناشی از توسعه فناوری در بستر جامعه، گفت: آن دنیای مجازی، فرهنگ به سمت تجاری شدن می‌رود و آن بخشی از فرهنگ شما پذیرفته می‌شود که منطبق اقتصادی و تجاری داشته باشد. اد دولت ایران به دنبال ایجاد چار چوبی در این حوزه است، باید، محتوای فرهنگی غیر تجاری را به عنوان مزیت خود تولید کرده و از این طریق، سبک خاص خود را پیش گیرد.

این استاد دانشگاه امام‌صادق(ع) به ارتباط میان فضای مجازی و ژئوپلیتیک اشاره کرد و گفت: کشورهای مختلف جهان، حکمرانی اینترنت را بر اساس مؤلفه‌های ژئوپلیتیک و فرهنگی خود می‌بینند و هر یک هنگامی که در مورد حکمرانی سخن می‌گویند، منظور خاص خود در این مورد دارند. به عبارت دیگر، ملاحظات تاریخی و فرهنگی هر کشور، نوع نگاه آن دولت به حکمرانی فضای مجازی را تعیین می‌کند، به عنوان مثال رویکرد روسیه، چین و اتحادیه اروپا، به حکمرانی فضای مجازی، به ترتیب سیاسی، اقتصادی و حقوقی است.

عرفان‌منش با مقایسه شرایط فعلی ما با آمریکا گفت: بحث و جنجال میان ما، در امریکانیز جریان دارد. فناوری به جایی رسیده است که حتی دولت امریکانیز به دنبال محدود ساختن پلت‌فرم‌هاست. حال اگر بخواهیم طرح فعلی حمایت از کاربران فضای مجازی را در ایران اجرا کنیم، آیا تحقیقات ملی در این مورد انجام گرفته‌است و دیدگاه‌های مردم بررسی شده‌اند؟ جای چنین اقدامی در طرح یاد شده خالی است.

بی‌اعتنایی آنلاین را بیاموزید!

چسبیدن به سایت

تیم پژوهشی من، در دانشگاه استنفورد، اخیراً نمونه‌ای ملی متشکل از ۳هزارو ۴۴۶ دانش‌آموز دبیرستانی را بر اساس توانایی‌شان در ارزیابی منابع دیجیتال سنجیده است. در این پژوهش، دانش‌آموزان وب‌سایتی را با استفاده از اینترنت بررسی کردند. این وب‌سایت مدعی است «گزارش‌هایی واقعی» و درباره اقلیم‌شناسی منتشر می‌کند.

از دانش‌آموزان خواسته شده بود درباره موفق بودن این سایت قضاوت کنند. پیامی روی نمایشگر به آنها یادآوری می‌کرد که می‌توانند هر جایی در اینترنت را برای رسیدن به پاسخ جست‌وجو کنند. اکثر آنها به جای ترک کردن سایت، دقیقاً همان کاری را کردند که مدرسه آموزش می‌دهد، یعنی به همان سایت می‌چسبیدند و مطالبش را می‌خواندند. به صفحه «درباره ما» می‌رفتند، روی گزارش‌های کلی کلیک می‌کردند و نمودارها و جدول را بررسی می‌کردند. این سایت پر از زرق‌وبرق پژوهش‌های دانشگاهی بود و خیلی خوب به نظر می‌رسید، مگر برای کسی که مدرک کارشناسی ارشد اقلیم‌شناسی داشته باشد. دانش‌آموزان معدودی، یعنی کمتر از ۲ درصد آنها فهمیدند صنعت سوخت فسیلی حامی این سایت است، اما به کار بستن تفکر انتقادی درباره محتوای سایت آنها را به

این نتیجه نرساند. آنها با بیرون‌رفتن از سایت و مراجعه به دیگر جاهای وب آزاد موفق شدند به این موضوع پی ببرند، یعنی برای شناختن اینترنت از اینترنت استفاده کردند. یکی از دانش‌آموزانی که نام آن گروه را در اینترنت جست‌وجو کرد، نوشت: «این سایت پیوندهایی با شرکت‌های بزرگی دارد که حامدانه می‌خواهند مردم را در رابطه با تغییرات اقلیمی گمراه کنند. بنابر گزارش یواس‌ای‌تودی، اکسان حامی مالی این مؤسسه غیرانتفاعی بوده تا اطلاعاتی بعدی تلفن همراهمان پرتاب می‌شود.

طبق مشاهدات هربرت سایعن، برنده قنبد جایزه نوبل، این وقور بیش‌از حد هزینه دارد و هزینه‌اش کمیاب است. سیل اطلاعات توجه را می‌فرساید و توانایی تمرکز را تضعیف می‌کند. سایمن نوشت، جامعه مدرن با چالشی روبه‌رو است؛ منابعی که ممکن است توجه را مصرف باری، بیش از حد فراوانند. جامعه مدرن باید بیاموزد تا «توجه را به نحوی مؤثر، در میان این منابع توزیع کند.» ما داریم جنگ بین توجه و اطلاعات را می‌بازیم.

گزارش

سم‌واینبریگ / ترجمه:علی امیری

اینترنت در یای بی‌پایان اطلاعات است. راست و دروغ در این دریا چنان درهم آمیخته‌اند که گاهی همه امیدمان را برای رسیدن به حقیقت از دست می‌دهیم، با این حال یک استاد دانشگاه استنفورد می‌گوید، شاید باید ابزارهایمان را برای تشخیص راست از دروغ در دنیای مجازی تغییر دهیم. در مدارس به ما می‌آموزند که برای قضاوت درباره یک متن باید اول آن را با دقت تمام خواند اما در دنیای آنلاین، مهم‌تر از خواندن یک متن، توانایی فراتر رفتن از آن است. اینترنت جای خطرناکی است. نویسنده مطلبی در یک وب‌سایت ممکن است واقعاً نویسنده آن نباشد. آرجاعانی که به آن مطلب مشروعیتی می‌بخشد، ممکن است ارتباط ناچیزی با مدعیاتش داشته باشد. امکان دارد نشانه‌های اعتباربخشی مثل دامنه Org جعل استانداردهای باشد که یک نخبه روابط عمومی ساکن واشنگتن دی.سی انجام داده است.

فن بی‌اعتنایی!

اگر چندین مدرک دکتر در ویروس‌شناسی، اقتصاد و پیچیدگی‌سیاست‌های مهاجرتی نداشته باشید، اغلب اوقات هنگامی که سر از سایتی نا‌آشنا در می‌آورد، عقلانه‌ترین کار بی‌اعتنایی است. بی‌اعتنایی به اطلاعات چیزی نیست که در مدرسه به شما بیاموزند. مدرسه عکس آن را آموزش می‌دهد؛ خواندن کامل و دقیق یک متن پیش از قضاوت درباره آن. هر نظری پیش از خواندن کامل آن نسنجیده است اما در اینترنت، جایی که معجزونی از تبلیغات چی‌ها، لایب‌گراها، نظریه‌پردازان توطئه و دولت‌های خارجی نقشه کشیده‌اند تا توجه شما را بدزدند، این راهبرد نابودتان می‌کند. بی‌اعتنایی انتقادی آنلاین دقیقاً هم‌اندازه تفکر انتقادی اهمیت دارد. علتش آن است که مثل بازی پین‌بال که در آن توپ از این اهرم به آن اهرم انداخته می‌شود، توجه ما نیز از یک نوتیفیکیشن به یک پیامک و از آن به لرزش بعدی تلفن همراهمان پرتاب می‌شود.

طبق مشاهدات هربرت سایعن، برنده قنبد جایزه نوبل، این وقور بیش‌از حد هزینه دارد و هزینه‌اش کمیاب است. سیل اطلاعات توجه را می‌فرساید و توانایی تمرکز را تضعیف می‌کند. سایمن نوشت، جامعه مدرن با چالشی روبه‌رو است؛ منابعی که ممکن است توجه را مصرف باری، بیش از حد فراوانند. جامعه مدرن باید بیاموزد تا «توجه را به نحوی مؤثر، در میان این منابع توزیع کند.» ما داریم جنگ بین توجه و اطلاعات را می‌بازیم.

نقل از : ترجمان امرجع : کانور میشین